

AAN: Bestuur van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

VAN: Gemeente De Bilt, Gemeente Baarn, Gemeente Bunnik, Gemeente Soest, Gemeente Utrechtse Heuvelrug en Gemeente Wijk bij Duurstede

DATUM 11 juni 2024

ONDERWERP: Motie ALV 26 juni 2024

Motie "NIS2: geen taken, zonder knaken"

Inleiding

Met de NIS2-richtlijn wil Europa de digitale weerbaarheid in de hele unie verbeteren. Ook overheden moeten aan strengere beveiligings- en rapportagevereisten voldoen. Tijdens de Algemene ledenvergadering van de VNG van juni 2023 is de motie "Geen NIS2 in de keten, voordat we iets weten" door de gemeente Heemstede met een aantal steunbetuigingen ingediend, en met een grote meerderheid aangenomen door de ALV.

De VNG heeft bij brief van april 2024 bij de demissionair staatssecretaris voor digitalisering aandacht gevraagd voor de haalbaarheid, betaalbaarheid en uitvoerbaarheid van de implementatie van de NIS2 richtlijn.

De NIS2 is de eerste in een reeks van Europese richtlijnen die de komende jaren uitgevaardigd worden, die ook van gemeenten veel zullen vergen.

Overwegende dat:

- de gecombineerde maatschappelijke impact van verstoringen in het informatieveiligheidsdomein steeds verder toeneemt.
- dit een aanleiding is geweest om de oorspronkelijke Europese NIS-richtlijn op te frissen en qua scope flink uit te breiden tot wat de NIS2-richtlijn is gaan heten.
- de NIS2-richtlijn sinds 16 januari 2023 in de EU van kracht is.
- onder deze nieuwe richtlijn meer sectoren vallen zoals voedselvoorziening, zorg, financiële marktinfrastructuur, drinkwater, digitale infrastructuur, afvalwater, overheidsdiensten, bankwezen en ruimtediensten.
- Deze richtlijn zich zeer waarschijnlijk ook richt tot de gemeenten.
- de lidstaten deze richtlijn uiterlijk op 17 oktober 2024 moeten hebben omgezet in nationale wetgeving.
- De tekst van de voor internetconsultatie vrijgegeven wetgeving nog veel onduidelijkheden oproept,;
- De gepresenteerde tekst minder concreet is dan de NIS2 richtlijn. Er daarmee onduidelijkheid en interpretatieverschillen in het leven geroepen worden;
- De NIS2 richtlijn en de nationale vertaling in wetgeving een zorg- en meldplicht bij incidenten in het leven roepen en bestuurdersaansprakelijkheid vestigt;

- Gemeenten onder deze omstandigheden grote zorg hebben over de uitvoerbaarheid en betaalbaarheid van deze wetgeving;
- De komende jaren nog een groot aantal Europese richtlijnen op dit thema in Nederlands recht zal worden omgezet.

Constateerende dat:

- niet ter discussie staat dat deze richtlijn wenselijk en noodzakelijk is om de cyberdreigingen te adresseren en de cyberveiligheid van Nederland (Europa) te vergroten.
- gemeenten in grote mate afhankelijk zijn van ketenpartners en ICT-dienstverleners om de doelstellingen van de NIS2 te kunnen realiseren.
- ondanks de oproep aan de demissionair Staatssecretaris voor digitalisering en de Tweede Kamer van april 2024 voor gemeenten geen budget is opgenomen voor dit thema in de voorjaarsnota van het kabinet.
- Dat het voor de effectieve invoering en uitvoering van die richtlijnen voorwaardelijk is dat de op die richtlijnen gebaseerde nationale wetgeving tijdig, gebundeld, geïntegreerd en integraal afgewogen wordt aangeboden vanuit de verschillende ministeries en voorzien wordt van realistische middelen voor de uitvoerbaarheid en prioritering in de tijd.
- wij zonder deze middelen niet in staat zijn uitvoering te geven aan de digitale ambities en (wettelijke) verplichtingen;
- wij vanwege de bestuurdersaansprakelijkheid verwachten dat dit (potentiële) bestuurders zal afschrikken deze rol te (gaan) vervullen.

Roept het bestuur van de VNG op om:

1. Bij de internetconsultatie van de Cyberbeveiligingswet en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten, naast de uitkomsten uit de uitgevoerde impactanalyse de volgende inbreng te leveren:
 - Zorg dat er geen interpretatieverschil tussen de NIS2 richtlijn en de Cyberbeveiligingswet en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten bestaat;
 - Neem daartoe de categorieën die bedrijven op grond van de NIS2 richtlijn moeten nemen, in de Nederlandse wetgeving over;
 - Maak duidelijk voor welke organisaties de NIS2 richtlijn van toepassing is;
 - voorzie de gemeenten van structureel budget voor de implementatie en uitvoering.
 - Coördineer de implementatie van deze wet, zodat de verantwoordelijken gelijk kunnen oplopen bij de implementatie, de wijze van uitvoering en het beheersen van de risico's in de keten;
 - Geef een handelingsperspectief waarmee bestuurders invulling kunnen geven aan hun verantwoordelijkheid, zonder de bestuurdersaansprakelijkheid als een zwaard van Damocles boven zich te hebben hangen;
2. In dialoog met het Ministerie van JenV, BZK en andere relevante ministeries overeenstemming te bereiken over het geheel aan Europese richtlijnen die op het terrein van digitale veiligheid worden verwacht met als algemene uitgangspunten dat nationale wetgeving tijdig, gebundeld, geïntegreerd en integraal afgewogen (niet versnipperd) wordt aangeboden vanuit de verschillende ministeries en voorzien wordt van een prioritering in de tijd.

Gemeenten alleen dan de verantwoordelijkheid op zich kunnen nemen voor de implementatie en uitvoering van de diverse Europese richtlijnen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Namens burgemeester en wethouders van De Bilt,

Mr S.C.C.M. Potters, burgemeester

Mede indieners:

Gemeente Baarn

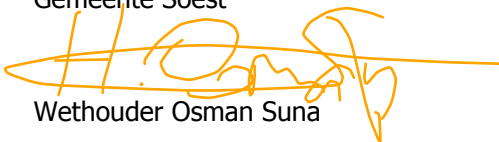
Wethouder Hugo Prakke

Gemeente Bunnik

Wethouder Julie d'Hondt

Gemeente Soest

Wethouder Osman Suna

Gemeente Utrechtse Heuvelrug

Wethouder Gerrit Boonzaaijer

Gemeente Wijk bij Duurstede

Burgemeester Iris Meerts